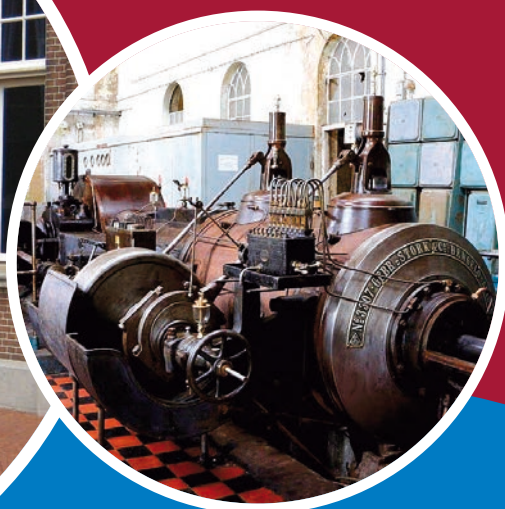

Open Monumenten dag

zaterdag
8 september
2018

'Iconen en symbolen'
in Pekela en Veendam

Open
MONUMENTENDAG
E

Open Monumenten dag

zaterdag
8 september
2018

Voorwoord

In het weekend van 8 en 9 september 2018 zijn er in heel Nederland meer dan vierduizend prachtige monumenten gratis toegankelijk voor iedereen. Ook in Pekela en Veendam bent u op zaterdag 8 september 2018 bij verschillende locaties welkom tussen 10.00 uur en 17.00 uur tijdens de 32ste editie van de Open Monumentendag.

Regionale samenwerking

Net als voorgaande jaren organiseren de gemeenten Pekela en Veendam gezamenlijk de plaatselijke invulling van de Open Monumentendag. Op zaterdag 8 september 2018 bent u tussen 10.00 en 17.00 uur van harte welkom bij in totaal 13 opengestelde monumenten in de Veenkoloniën

In Europa

Voor Open Monumentendag 2018 is als thema gekozen: 'In Europa'. Met dit thema sluit de Open Monumentendag in Nederland aan bij het Europese Jaar van het Cultureel Erfgoed. Het accent zal dit jaar liggen op wat ons in dit deel van de wereld bindt, met aandacht voor internationale architectuurstromingen, vergelijkbare én onderscheidende (bouw)technieken, wederzijdse inspiratie in toegepaste kunsten en uitwisseling van kennis en wetenschap. Uiteraard zal ook veel aandacht uitgaan naar de historische context waarin monumenten zijn gebouwd en gebruikt.

Zoveel te zien!

Pekela en Veendam zijn natuurlijk iedere dag prachtig om te zien. De Open Monumentendag geeft daar een extra dimensie aan met een kijkje binnen bij verrassende en bijzondere monumenten. Het is een mooie gelegenheid voor eigenaren en beheerders om met gepaste trots met hun monument te pronken! En voor u als bezoeker is het dé kans om plekken te bezoeken waar u normaal niet zo snel komt.

Als wethouders dragen wij de Open Monumentendag een warm hart toe. Bij voorbaat willen wij graag een dankwoord uitspreken aan alle gastvrije eigenaren en gebruikers van onze prachtige historische gebouwen, want zonder hun medewerking én de medewerking van vele vrijwilligers en verenigingen kunnen we deze dag niet organiseren.

Wij wensen u namens de colleges van burgemeester & wethouders van Pekela en Veendam een monumentale dag toe!

*Jaap van Mannekes
Wethouder cultuur,
recreatie en toerisme
Gemeente Pekela*

*Jaap Velema
Wethouder
monumentenzorg
Gemeente Veendam*

Nieuwe impuls aan Open Monumentendag

Wij willen Open Monumentendag een nieuwe impuls geven. Helaas is het aantal bezoekers de afgelopen jaren terug gelopen. Om Open Monumentendag aantrekkelijker te maken voor inwoners hebben wij een programma opgesteld voor deze dag.

Kosteloos met de bus langs monumenten

Dit jaar rijdt er een bus kosteloos langs een aantal monumenten. De route start bij de Turfcentrale in Veendam en gaat in Pekela naar het Kapiteinshuis, de Katholieke kerk en Siep & Co.

Vertrektijden bus

De bus vanaf de Turfcentrale in Veendam naar het Kapiteinshuis Pekela te Nieuwe Pekela, Katholieke Kerk Oude Pekela en Siep & Co. Oude Pekela. Na anderhalf uur is de bus weer terug bij de Turfcentrale in Veendam.

Vertrektijd Waar?

10.00 uur	Turfcentrale Veendam
11.30 uur	Turcentrale Veendam
13.30 uur	Turfcentrale Veendam
15.00 uur	Turfcentrale Veendam
16.30 uur	Siep & Co Oude Pekela

Om 16.30 rijdt de bus als laatst in omgekeerde richting. De bus start 16.30 uur bij Siep en Co, 16.45 uur bij de Katholieke kerk Oude Pekela en om 17.00 uur bij het Kapiteinshuis Nieuwe Pekela en rijdt daarna door naar Veendam. Jaarlijks stelt de Erfgoedcommissie van de gemeenten Veendam en Pekela een route met monumenten vast. Op deze manier worden steeds verschillende monumenten in de schijnwerper gezet.

Programmaboekje

In dit programmaboekje worden alle opgestelde monumenten in Pekela en Veendam aan u voorgesteld. De meeste monumenten zijn in particulier bezit, wat de Open Monumentendag een unieke gelegenheid maakt om deze monumenten te bezichtigen. De huidige eigenaren en gebruikers geven u graag tekst en uitleg. Voor twee locaties wordt een kleine vergoeding gevraagd. Dit geldt voor het Veenkoloniaal Museum en museum Het Kapiteinshuis.

Voor thematische wandel- en fietsroutes om de rijkdom van de Veenkoloniën te ontdekken, kunt u terecht bij de VVV aan het Museumplein in Veendam.

De Open Monumentendag gemist of op zoek naar meer?

Een aantal monumenten zijn regelmatig open voor bezoekers. Deze blijven interessant om – ook als u er al eerder bent geweest – opnieuw te bezoeken. Een aanrader is om bij het Veenkoloniaal museum in Veendam te beginnen. In het museum is een permanente tentoonstelling over de geschiedenis van Veendam en Pekela. Het VVV agentschap bevindt zich in hetzelfde gebouw en beschikt over informatie en tips om het gebied verder te verkennen.

Exemplaren van dit boekje zijn, zolang de voorraad strekt, verkrijgbaar bij alle opgestelde monumenten en de VVV aan het Museumplein in Veendam.

Veendam

In Veendam zijn de volgende monumenten opengesteld:

- 1 Gemeentehuis Veendam
- 2 Veenkoloniaal museum (gereduceerd tarief €2,50)
- 3 Turfcentrale
- 4 Rooms-Katholieke Kerk Veendam/Wildervank
- 5 Margaretha Hardenbergkerk
- 6 Grote Kerk Veendam
- 7 Vrijmetselaarsloge 'Het Noorderlicht'
- 8 Museum Collectie ter Borg

Winkler Prins wandelroute

In zowel het gemeentehuis als het VVV agentschap is de Winkler Prins wandelroute gratis verkrijgbaar. In het centrum van Veendam kunt u aan de hand van deze route het tuindorp Tusschendiepen bekijken. Een deel van dit tuindorp is aangewezen als beschermd stadsgezicht. De wandeling is 6,5 kilometer lang en duurt ongeveer 1,5 - 2 uur.

1. Gemeentehuis Veendam

Het oudste gedeelte van het gemeentehuis dateert van 1878. In 1913 bleek uitbreiding noodzakelijk en werd het gemeentehuis aan de voorzijde verbouwd en uitgebreid naar ontwerp van J. Stuivinga uit Zeist. Dit nieuwe gedeelte in een Neo-Hollandse Renaissance stijl, bepaalt het huidige aanzien van het gemeentehuis.

De raadzaal (1913) is gevestigd in het oude gedeelte van het gemeentehuis. Deze zaal wordt ook wel de kleine Ridderzaal genoemd. Interessant zijn de (symbolische) beeldhouwde vogelfiguren en glas-in-loodramen met een wapen en naam van families, die een rol hebben gespeeld in de Veendamse geschiedenis.

De burgemeesterskamer is ook gevestigd in het oude gedeelte van het gemeentehuis. In deze kamer zijn de geschilderde sleutelstukken en glas-in-loodramen met diverse spreuken interessant om te bekijken.

Waar kunt u het gemeentehuis vinden?

Het gemeentehuis is te vinden aan het Raadhuisplein 5.

Activiteiten Open Monumentendag

- Openstelling van het oudste gedeelte van het gemeentehuis. De burgemeesterskamer en de raadzaal zijn deze dag van 11.00 uur tot 15.00 uur open voor publiek.

2. Veenkoloniaal Museum

Oorspronkelijk is het Veenkoloniaal Museum gebouwd als Rijks-HBS (hogere burgerschool) door rijksbouwmeester J.A. Vrijman (1910/1911). Tegenwoordig is het een museum, met een permanente tentoonstelling over de geschiedenis van de Veenkoloniën en wisselende interessante exposities.

Bij de voormalige hoofdingang staat het standbeeld van Anthony Winkler Prins, gemaakt door kunstenaar Christine Chiffrun. Anthony Winkler Prins was een doopsgezind predikant in Veendam en vooral bekend als samensteller van de naar hem genoemde encyclopedie.

Waar kunt u het Veenkoloniaal museum vinden?

Het Veenkoloniaal Museum is te vinden aan het Museumplein 5.

Zie voor meer informatie ook: www.veenkoloniaalmuseum.nl.

Activiteiten Open Monumentendag

- Openstelling museum van 10.00-17.00 uur, met een gereduceerde entreprijs van € 5,-
- Museumkaart, Vriend van het museum en kinderen tot en met 12 jaar Gratis toegang
- Exposities:
 - Stille getuigen van de luchtoorlog boven Groningen en Drenthe, tot en met 9 september 2018
 - Veendam in de vaart, varen onder de vlag van de Holland Amerika Lijn, tot en met 7 oktober 2018
 - Mee in de vaart, maritieme potloodtekeningen van Henk Kuiper, tot en met 7 oktober 2018

3. Turfcentrale

De eerste elektriciteitscentrale in de provincie Groningen bevindt zich in Veendam. De centrale werd gebouwd in 1901 en werd als enige centrale in Nederland (aanvankelijk) gestookt met turf. Nadat de elektriciteitsproductie was gestaakt, is het gebouw nog lang gebruikt als kantoor van de elektriciteitsmaatschappij.

In 2010 werd het gebouw in gebruik genomen als broedplaats voor kunstenaars en ambachtslieden. In de voormalige machinehal van de gerestaureerde centrale bevinden zich ateliers en expositieruimtes voor kunstenaars. De hal is verbouwd naar ontwerp van ONIX architecten uit Groningen. In het voormalige kantoor en in de hal zijn diverse motieven in Art Nouveaustijl te bewonderen. Op het plein naast de Turfcentrale staat een houten kubus waarin de Kunstuitleen Veendam zit.

Waar kunt u de Turfcentrale vinden?

Het gebouw ligt aan de Molenstreek 314, langs de STAR museumspoorlijn en op loopafstand van het centrum.

Zie voor meer informatie ook: www.turfcentraleveendam.nl.

Activiteiten Open Monumentendag

- Ina's Outlet
- Sjoerd treedt op met zijn klezmerband
- Theo Zwinderman gaat zijn spotprenten exposeren
- Eza Weijer gaat s middags workshop voor kinderen organiseren om 14:00 uur
- Frans exposeert portretten
- Fred gaat gesmede producten verkopen
- de Wildervanker bierbar is aanwezig.

4. Rooms-Katholieke Kerk Veendam/Wildervank

De Rooms-Katholieke Kerk Veendam/Wildervank is in 1794 opgericht. Voor de oprichting trokken de Katholieken van Veendam naar een schuurkerk in Kleine Meer, tegenwoordig onderdeel van Sappemeer. In 1844 werden de eerste pogingen gedaan om een nieuwe kerk te bouwen. Dit had heel wat voeten in de aarde. Na de reformatie zijn er in Noord-Nederland nauwelijks nog katholieke kerken gebouwd. Uiteindelijk kreeg de kerk toestemming, maar wel onder voorwaarde dat het toenmalige ministerie van Waterstaat toezicht zou houden op de bouw. Zo werd de nieuwe kerk een zogenoemde Waterstaatskerk.

Op 23 april 1845 werd de eerste steen gelegd door pastoor Wilkens. Op 4 december 1845 werd door de aartspriester van Salland, H. van Kessel, de kerk ingewijd. Aanvankelijk werden delen van de schuurkerk overgebracht naar de nieuwe kerk, maar in de loop der jaren zijn die delen vervangen door een nieuw interieur.

In de jaren twintig van de vorige eeuw werd het gebouw grondig gemoderniseerd en opgeknapt. Er is een priesterkoor in neogotische stijl bijgebouwd, er werd een nieuwe preekstoel geplaatst, eikenhouten banken en nieuwe gebrandschilderde ramen aangebracht. In de periode 1969-1971 is de kerk, als een van de weinige Waterstaatskerken in het noorden, definitief op de monumentenlijst geplaatst. Sindsdien zijn er vele restauratiewerkzaamheden aan het in- en exterieur verricht.

Waar kunt u de Rooms-Katholieke Kerk Veendam/Wildervank vinden?

De Rooms-Katholieke Kerk is gevestigd aan het Boven Oosterdiep 79 Veendam.

Zie voor meer informatie ook: www.stichting-wildervanck.nl.

Activiteiten Open Monumentendag

- Openstelling van het kerkgebouw.
- Er zijn gidsen aanwezig om het één en ander over de kerk te vertellen.
- Tentoonstelling van enkele iconen.
- Tekst en uitleg over de meest gebruikte symbolen binnen de Rooms-Katholieke Kerk.

5. Margaretha Hardenbergkerk

De bouw van de Margaretha Hardenbergkerk (voorheen Nederlands Hervormde kerk) te Wildervank was gereed in 1687. De bouw van de kerk is verbonden met de legende van de slang en de echtgenote van Adriaan Geerts Wildervanck, de grote vervener.

Het kerkgebouw is in 1777 uitgebreid. Bezienswaardig zijn de preekstoel uit de zeventiende eeuw, enkele banken en het Meijerorgel uit 1867. Buiten staan een gedenksteen voor Adriaan Geerts Wildervanck en grafzerken. De buitenkant van de kerk is in 2012 gerestaureerd en de binnenkant vanaf november 2012.

Waar kunt u de Margaretha Hardenbergkerk vinden?

De kerk is te vinden aan de Torenstraat 108 te Wildervank. Het gebouw heeft momenteel een culturele functie voor Wildervank.

Zie voor meer informatie ook: www.stichting-wildervanck.nl.

Activiteiten Open Monumentendag

- Openstelling van het kerkgebouw.
- Fototentoonstelling van de ontwikkeling van het dorp Wildervank en dit zo breed mogelijk. De ontwikkelingen op maatschappelijk, economisch, sociaal en cultureel gebied worden weergegeven aan de hand van foto's en krantenknipsels.
- Er zijn gidsen aanwezig voor uitleg over de betekenis van de aanwezige symbolen in en rondom de kerk.
- Daarnaast is er aandacht voor belangrijke personen die op één of andere manier verbonden waren aan de voormalige Hervormde Kerk. Deze personen zijn van grote betekenis geweest voor het dorp en het omliggende gebied, zoals het icoon van de Veenkoloniën: Adriaan Geerts Wildervanck.

6. Grote Kerk Veendam

De Grote Kerk (voorheen de Nederlands Hervormde Kerk) van Veendam is in gebruik genomen in 1662 en uitgebreid in 1767. De eerste steen werd gelegd door Adriaan Geerts Wildervanck in 1660. Het kerkgebouw bestaat uit meerdere beuken onder een tongwelf met trekbalen. Bijzonder zijn onder meer de preekstoel uit de achttiende eeuw, het doophek, de voorzanger lezenaar, het grote orgel (met 2.400 pijpen), enkele banken uit 1767 en de koperen kroon uit 1786.

Ook de nabijgelegen, parkachtig aangelegde, begraafplaats is een bezoek waard. De begraafplaats maakt onderdeel uit van de groenstructuur van het Julianapark en het plantsoen langs de J.G. Pinksterstraat, maar is daarvan gescheiden door een waterpartij rondom. Het bevat vele bijzondere grafmonumenten en graven van personen die een rol hebben gespeeld in de Veendamse geschiedenis en tijdens de Veenkoloniale Zeevaart, zoals de families Winkler Prins en Hazewinkel.

Waar kunt u de Grote Kerk vinden?

De kerk en begraafplaats zijn te vinden aan de J.G. Pinksterstraat 5 te Veendam.

Zie voor meer informatie ook: www.pknveendam.nl en www.kerkhofveendam.nl.

Activiteiten Open Monumentendag

- Openstelling van het kerkgebouw

7. Vrijmetselaarsloge 'Het Noorderlicht'

Anthony Winkler Prins, de Veendammer predikant, schrijver, dichter en encyclopedist, was in 1878 medeoprichter van de vrijmetselaarsloge in Veendam. Hij bedacht de naam 'Het Noorderlicht'. De loge bestaat al meer dan 130 jaar en is daarmee één van de oudste vrijmetselaarslogen in ons land.

Het gebouw staat er al sinds 1878 en ziet er aan de buitenkant uit als een normaal woonhuis. Echter, achter de voorgevel herbergt het één van de mooiste werkplaatsen van Nederland. De rituele ruimte werd in 1926 uitgevoerd naar ontwerp van de Amsterdamse architect Groen. Kenmerkend zijn het gotisch gewelfde plafond en de inrichting in Art Deco en Jugendstil uit de jaren twintig van de vorige eeuw.

Waar kunt u de Vrijmetselaarsloge 'Het Noorderlicht' vinden?

Het Noorderlicht is te vinden aan het Beneden Westerdiep 47 in Veendam.

Zie voor meer informatie ook: www.logenoorderlicht.nl.

Activiteiten Open Monumentendag

- Openstelling loge en werkplaats.
- Presentatie over de ontstaansgeschiedenis van de loge "Het Noorderlicht" en de geschiedenis van de vrijmetselarij in Veendam.

8. Museum 'Collectie ter Borg'

Het museum is gevestigd in het pand van de voormalige steenfabriek te Ommelandervijk. Aan de hand van een verzameling gereedschappen en oude foto's wordt het verhaal verteld van de Veenkoloniale landbouw van vóór de mechanisatie, ruwweg het tijdperk 1850-1950.

Henk ter Borg (1923-2007), landbouwer uit Borgercompagnie, verzamelde na zijn actieve boerenbestaan landbouwgereedschappen die thuis hoorden in de Veenkoloniën. Om deze waardevolle verzameling niet verloren te laten gaan is de 'Stichting Collectie ter Borg' opgericht. De collectie is begin 2015 ondergebracht in een nieuw opgericht museum. Gebaseerd op de vier seizoenen krijgt u een beeld van het leven en werk van boeren en boerinnen op de landbouwgrond die ontstond na afgraving van een dikke laag veen. Uiteraard komt deze zogenaamde veenontginning aan de orde, eveneens de relatie tussen mens en dier.

Waar kunt u museum Collectie ter Borg vinden?

Museum Collectie ter Borg is te vinden aan de Ommelandervijk 53 in Veendam.

Zie voor meer informatie ook: www.collectieterborg.nl.

Activiteiten Open Monumentendag

- Het Landbouwmuseum Collectie ter Borg demonstreert oude landbouwmachines.

Pekela

In Pekela zijn de volgende monumenten opgesteld:

- 1 Voormalige strokartonfabriek Free & Co., Oude Pekela
- 2 Wedderwegkerk, Oude Pekela
- 3 Rooms-Katholieke Kerk St. Willibrordus, Oude Pekela
- 4 Molen De Onrust, Oude Pekela
- 5 Het Kapiteinshuis, Nieuwe Pekela (gereduceerd tarief: €1,00)

Turf, zeevaart en strokarton

De Pekela's kennen een interessante geschiedenis. Rond het vroegere veenriviertje de Pekel Aa lagen ooit uitgestrekte vlaktes met hoogveen. Na de veenafravingen begon een tijd van zeevaart en nog later van industriële nijverheid. Tientallen scheepswerven, strokartonfabrieken en werkplaatsen hebben gezorgd voor welvaart. Dat is tegenwoordig nog te zien aan de fabriekspannen, statige huizen en kerken die de Pekela's rijk zijn. Oude en Nieuwe Pekela zijn typische Veenkoloniale dorpen. De lange lint van fabrieken, woonhuizen en kerken aan beide zijden van het Pekelder Hoofddiep is karakteristiek en sfeervol.

Locaties

De voormalige strokartonfabriek Free & Co biedt onderdak aan de stichting SIEPCO. Zij zet zich in voor het behouden en tentoonstellen van het industriële erfgoed van de Pekela's. Tijdens Open Monumentendag zijn er verschillende demonstraties van machines en oude ambachten. Een aanrader is een bezoek aan Het Kapiteinshuis. Voordat de industriële revolutie zijn intrede deed, waren de Pekela's namelijk de thuishaven van vele schepen met ondernemende kapiteins. Ook zijn er twee historische kerkgebouwen geopend. In sommige kerken wordt speciaal voor deze gelegenheid het orgel bespeeld. Tot slot is er de gerestaureerde molen De Onrust, vanwaar er een mooi uitzicht is op het centrum van Oude Pekela.

Jaarmarkt Pekela

In Oude Pekela vindt op zaterdag 8 september 2018 ook de Jaarmarkt plaats: een braderie met verschillende festiviteiten. Molen De Onrust en de Hervormde Kerk in Oude Pekela liggen direct naast het terrein van de Jaarmarkt. Om die reden kan het vinden van een parkeerplek lastiger zijn dan normaal. Daarnaast zijn er wegafsluitingen: omleidingsroutes worden aangegeven. Houdt hier rekening mee bij het plannen van een bezoek.

1. Strokartonfabriek Free & Co.

De strokartonindustrie heeft een belangrijke rol gespeeld in de industriële ontwikkeling van de Pekela's. Nergens anders in Nederland stonden zoveel strokartonfabrieken en nergens anders leeft deze bijzondere geschiedenis nog zo voort als hier.

De strokartonfabriek Free & Co in Oude Pekela werd in 1904 geopend. In 1934 werd hier de eerste geheel elektrisch aangedreven kartonmachine in gebruik genomen. In die tijd een unicum in Europa. Noodgedwongen fusies leidden er toe dat de fabriek in 1974 werd overgenomen en uiteindelijk in 1979 de deuren moest sluiten. Een enthousiaste groep vrijwilligers heeft zich sterk gemaakt voor het behoud van het pand en de stoommachine. Daarvoor is de Stichting SIEPCO opgericht. De stichting wil de industriële geschiedenis, waaronder de strokartonindustrie, aan een breed publiek te presenteren.

Speciaal voor Open Monumentendag is een deel van de voormalige strokartonfabriek voor bezoekers geopend. In het pand bevinden zich een originele Stork stoommachine, machines uit de strokartonindustrie en andere oude techniek. In het ketelhuis wordt een expositie ingericht over de geschiedenis van het papier maken; niet alleen lokaal (Pekela), maar ook landelijk en mondiaal (China).

Waar kunt u de strokartonfabriek vinden?

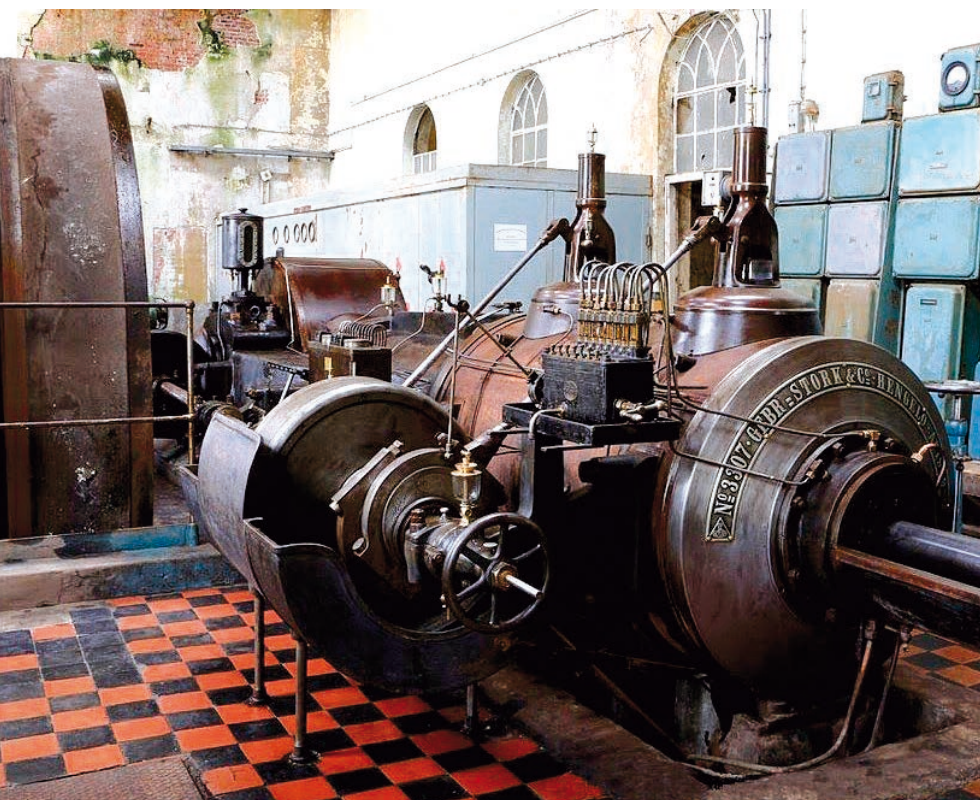
De fabriek ligt aan het Pekelder Hoofddiep in Oude Pekela (Hendrik Westerstraat, ter hoogte van de Winschoterweg).

Zie voor meer informatie: www.siepcو.info.

Activiteiten Open Monumentendag

- Vanaf 10.00 uur draait elke twee uur de stoommachine Siep. Bij veel publieke toeloop wordt de frequentie opgevoerd.
- Kinderen maar ook volwassenen mogen papier maken.
- Er zijn rondleiding langs de machines, de raderboot, de heftrucks, de carrousel en de plaggenhut.
- Oude foto's van Pekela kunnen worden bekeken.
- Siepco laat een 'Siepco Expres' rijden. Dit is een tractor met huifkar die een ronde rijdt langs markante punten in Oude Pekela en natuurlijk langs Siepco
- Pannenkoeken bakken van zelf geogste boekweit

2. Wedderwegkerk Oude Pekela

De voormalige Hervormde Kerk in Oude Pekela is een langgerekt zaalgebouw uit 1683 welke in 1783 is vergroot. De toren uit 1804 met afgeschuinde hoeken wordt bekroond met een sierlijke achzijdige koepel. Bezienswaardig zijn de preekstoel met gedraaide hoekbalusters, het meubilair van paneelwerk en gesneden lijstwerk en het Van Oeckelen orgel uit 1865.

Waar kunt u de Wedderwegkerk vinden?

De Wedderwegkerk is te vinden aan de H. Westerstraat 114.

Activiteiten Open Monumentendag

- De kerk is opengesteld en er is iemand aanwezig om vragen te beantwoorden.
- Rommel- en boekenmarkt bij de kerk en er kan koffie/thee/fris worden gedronken in het gebouw naast de kerk.

3. Rooms-Katholieke Kerk St. Willibrordus Oude Pekela

De Rooms-Katholieke Kerk St. Willibrordus en de naastgelegen pastorie zijn in 1896 gebouwd naar ontwerp van Nicolaas Molenaar. De in 1896 gewijde neogotische kruisbasiliek heeft een deels gesloten absis, rechthoekige zijkapellen, spitsboogvensters en een toren met een hoge naaldspits.

Bezienswaardigheden zijn de bundelpijlers, de ribben en gordelbogen en de kleurig beglaasde vensters van koor- en zijkapellen. Verder is de neogotische inventaris, waaronder de drie altaren, preekstoel, heiligenbeelden en lichtarmaturen bezienswaardig. Het twee-klaviers orgel is in 1888 gebouwd door C.B. Adema en Zonen.

Waar kunt u de Rooms-Katholieke Kerk vinden?

De Rooms-Katholieke Kerk St. Willibrordus is te vinden aan de Feiko Klockstraat 228.

Zie voor meer informatie: www.heiligenorbertusparochie.nl/oude-pekela.

Activiteiten

Open Monumentendag

- De kerk is open van 10.00 tot 16.00 uur.
- 'Bezichtiging en bezinning' van en in het gebouw

4. Molen ‘De Onrust’ Oude Pekela

De molen De Onrust te Oude Pekela is in 1850 gebouwd als koren- en pelmolen. Het is een achtkantige bovenkruier met stelling. De molen is recent gerestaureerd, maar niet meer bedrijfsmatig in gebruik.

Langs het Pekelder Hoofddiep stonden rond het begin van de negentiende eeuw nog acht windmolens, waarvan er nog twee bestaan; ‘De Zwaluw’ en ‘De Onrust’.

Veel in De Onrust is nog authentiek. Dit valt vooral op bij het lichtwerk van de drie koppelstenen en het kammenluiwerk voor het ophijsen en laten zakken van zakken graan en meel. De stenen worden in en uit het werk gezet door het met de hand verschuiven van de ijzerbalk (zwaai- of sleutelbalk), het verplaatsen van een losse pal en een wig. De molen heeft zes ruimten: de begane grond, eerste zolder, tweede zolder, maalzolder (of stellingzolder, met een mooi uitzicht op ruim tien meter hoogte), steenzolder, overstap ter hoogte van het luiwerk en de kapzolder.

Waar kunt u molen De Onrust vinden?

Molen De Onrust is te vinden aan de Feiko Clockstraat 111a.

Zie voor meer informatie: www.molendatabase.nl/nederland/molen.php?nummer=356.

Activiteiten Open Monumentendag

- Openstelling van de molen van 09.00 tot 17.00 uur tijdens de O.P.A. markt in Pekela.

5. Kapiteinshuis Nieuwe Pekela

Aan de Ds. S. Tjadenstraat in Nieuwe Pekela staat een originele kapiteinswoning. Het is een goed bewaard voorbeeld van een Veenkoloniaal woonhuis met asymmetrische puntgevel. Kenmerkend is de ingang in de 'krimp', een sprong in de gevel, waarbij het gebouw zich ver-breedt van het hogere woonhuis naar de lage, brede schuur. Het huis is gebouwd in 1799 in opdracht van kapitein Kornelis Jans Boon en zijn vrouw Jantje Roelofs Koop.

In 1988 werd het pand gedeeltelijk ingericht als museum, want het voorhuis werd toen nog bewoond. Sinds 2006 is het gebouw gerenoveerd en ingericht met een collectie die grotendeels bestaat uit stukken die door Pekelder zeevaarders werden meegenomen uit verre oorden.

Waar kunt u het Kapiteinshuis vinden?

Het Kapiteinshuis is te vinden aan de Ds. S. Tjadenstraat C95.

Voor meer informatie: www.kapiteinshuis.nl.

Activiteiten Open Monumentendag

- Het Kapiteinshuis is van 13.30 tot 16.30 uur geopend voor een gereduceerd tarief van €1,00.

Ontdek de Veenkoloniën!

Ook na de Open Monumentendag valt er in de gemeenten Veendam en Pekela genoeg te ontdekken. De gemeenten liggen midden in de Veenkoloniën – een bijzonder en uniek gebied! Veel bezoekers verbazen zich over de veelzijdigheid van de Veenkoloniën. Het is nog steeds een onontdekt stukje Nederland, vlakbij één van de leukste steden van het land: Groningen. Maar dan met veel meer ruimte!

Waar te beginnen?

Wie de erfenis van de eerste kolonisten eens goed wil ontdekken, stapt het Veenkoloniaal museum binnen in hartje Veendam. Hier ontdek je het geweldige verhaal van de Veenkoloniën. Vanaf het moment dat de eerste turfschop de grond inging, tot aan de Oostzeehandel en de welvaart die dat opleverde. En wie weet nog wat strokarton is?

Vanuit het museum direct het gebied ontdekken is een echte aanrader! Het Museumplein in Veendam is het startpunt voor verrassende wandel- en fietsroutes langs kaarsrechte kanalen, karakteristieke boerderijen en statige herenhuizen. Onderweg zijn genoeg leuke picknickplekken te vinden. Op een stralende dag fiets of wandel je zomaar even door een paar eeuwen geschiedenis. Loop eens binnen bij de VVV en neem één van de gratis routes mee!

Recreëren

Zoek je meer dan alleen cultuur? Veendam is met recht het hart van de Veenkoloniën, een groene parkstad om verliefd op te worden! Op loopafstand van het centrum ligt een uitgestrekt recreatiegebied. Hier kun je luieren op het strand, een wandeling door de natuur maken of meedoen aan uitdagende buitensportactiviteiten als waterskiën, zweefvliegen of golfen. Heb je daarna trek gekregen, dan vind je op de leukste locaties gezellige restaurants met terrassen. Het centrum biedt geregeld onderdak aan de leukste (gratis) evenementen.

De mooiste wandel- en fietsroutes, variërend van stadswandelingen tot lange dagtochten zijn verkrijgbaar bij het VVV-agentschap. De medewerkers heten je van harte welkom en helpen graag om van je bezoek iets bijzonders te maken. Graag tot ziens!

VVV Veenkoloniën Museumplein 5b

Openingstijden: di t/m do 11-17 uur en vr t/m ma 13-17 uur.

Zie voor meer informatie, tips en de actuele evenementenkalender:
www.veenkolonien.groningen.nl.

Gemeente Veendam

Raadhuisplein 5 - 9641 AW Veendam

Postbus 20004 - 9640 PA Veendam

Telefoon : (0598) 652 222

E-mail : info@veendam.nl

Website : www.veendam.nl

Pekela

Gemeente Pekela

Raadhuislaan 8 - 9665 JD Oude Pekela

Postbus 20.000 - 9665 ZM Oude Pekela

Telefoon : (0597) 617555

E-mail : info@pekela.nl

Website : www.pekela.nl